

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus De Fiducia In Deum Plurimas Et Utilissimas pro
vitâ spirituali instructiones Continens, Præcipue Ad
Obtinendam magnam animæ quietem, & afflictiones
quascunque ingenti cum solatio & fructu ...**

Dusault, Nicolas

Coloniæ Agrippinæ, 1660

Caput VII, Conclusio libri primi per illustria quædam exempla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50333)

CAPUT VII.

Conclusio Libri primi per illustria quædam
exempla.

§. I.

Efficacia Exemplorum.

Commune dictum est & verissimum
manum non solum meliorem esse
guâ artificem, sed magis etiam disertam
efficaciorum in persuadendo. Documenta
quæ exemplis dantur longe plus in animis
nostris efficiunt, quam quæ solis expressis
sunt verbis. Longum iter per præcepta, in-
quit Seneca Ep. 6. breve & efficax per exem-
pla. Numquam videbimur dixisse omnia
perfecisse instructionem, si hæc per præcepta
tantum sit à nobis tradita. Quotidie à nostris
Magistris nova cudentur præcepta, nec quis-
quam complebit omnia, sed quantacunque
condat, relinquet sibi succedentibus plura
semper excogitanda. Cùm verò docemus per
exempla, una vice dicimus omnia; opere
nim omnibus suis numeris expleto adjungere
nihil est opus. Illud est quod nunc aggre-
dior ostendere deinceps efficacius quàm hactenus,
qualem nimirum fiduciam in nostris
actionibus habere debeamus in summa De-
Crea

Creatoris nostri bonitate & Providentia, ut animam inspirem vitamque conferam per exempla, quam mortuis hucusque præceptorum coloribus adumbravi picturam. Porro ex innumerabili personarum numero quas in hanc rem possem adducere, tres duntaxat selegi, quorum res gestæ docente Spiritu sancto sunt scriptis mandatæ, ut nemo de eorum, quæ in medium proferam, possit veritate dubitare.

§. II.

Heli severè punitus.

PRIMUM illustrium personarum exemplū sit Heli summus Sacerdos, qui ut habetur *lib. 1. Reg.* divinitus electus successit Patri suo in Pontificatu ut hanc supremam dignitatem transmitteret ad posteros familiae suæ usque *in sempiternum*, nisi consilia Dei interrumpisset insigni inobedientiæ actu. Erat hic ut verbo dicam, pater sicut ceteri, id est pater in filios suos indulgentior, dissimulans delicta eorum, ad castigandum remissior, ad placandum illis propensior, tantaque hac in re dignus reprehensione ut audire mereretur à Deo hanc gravissimam exprobrationem: *magis honorasti filios tuos quam me. serve ingratae fidei decuit te illorum sceleratissimæ vitæ*

A 5

po.

potius curam gerere quam sacrificiorum
 meorum? sciebas nequitias illorum & ru-
 pessimas audiebas ab omni populo, nec objur-
 gasti quidem eos acerbius (cap. 2.) postquam
 te tot tantisque cumulavi bonis, sicine ma-
 oportebat contemni abs te? plus apud te caro
 & sanguis valuit, quam gloria nominis mei
 & divini cultus Sacrificij? prætulisti amorem
 filiorum tuorum præceptis meis. Itaque Deus
 qui nihil patitur honori sibi debito detrahi,
 videns hunc hominem cum sui cultus sum-
 mâ injuriâ, timore displicendi filiis suis non
 revocare illos à quotidianis sceleribus & lu-
 xuriosa vitâ quibus toti populo erant scin-
 dalo, nec continere illos, ut par erat in officio
 per acriores increpationes aut severiores ca-
 stigationes, quas non oportebat omittere,
 cum verba non prodesse, hanc inquam præ-
 postero in filios suos affectu excæcati patris
 indulgentiam jam diu videns Deus, non
 ferendam diutius censuit. Itaque primum illi
 minatus est per Prophetam his verbis: *Hæc
 ait Dominus Deus Israel cap. 2. v. 30. loquens
 locutus sum, ut domus tua & domus patris tui
 ministraret in conspectu meo usque in sempiternum.
 Nunc autem dicit Dominus, ai sit hoc à
 me: sed quicumque glorificaverit me, glorifica-
 bo eum: qui autem contemnunt me, erunt igno-
 biles*

biles. Ecce dies veniunt, & praeidam brachium tuum; & brachium domus patris tui. (id est potentiam & nobilitatem stirpis tuae qua Heli tunc florebat in populo) ut non sit senex in domo tua. Et videbis amulum tuum in templo in universis prosperis Israel: pars magna domus tua morietur cum ad virilem aetatem venerit; Filii tui Ophni & Phinees in die uno morientur ambo. Idem deinde significavit illi per ministrum ejus Samuelem illum ipsum ad quem postmodum translata est Pontificia dignitas.

§. III.

Heli perfecté resignatus.

Quid hic putas aut dixisse aut fecisse Heli audito tam tristi atque inopinato nuntio? Numquid tibi desperasse videtur ut Esau cum hic audiret benedictionem suam sibi à fratre ereptam? Numquid exclamavit contra coelum & terram? Numquid male dixit domui suae atque familiae? Numquid furiosi instar violentas sibi manus intulit? Numquid diris se omnibus & furiis devovit? Numquid omnes ex orco diabolos evocavit, sicut permulti faciunt in re minoris momenti? Nihil omnino horum aut dixit, aut egit. Quid igitur? numquid saltem invasit Prophetam, a quo

ista audiebat, aut domo expulit ministrum suum, qui ausus fuisset tam sinistra sibi nuntiare; nullâ habitâ ratione fenestris suæ, nullâ infirmitatis, qua eo ipso tempore laborabat, nulla paterni in filios suos domumque amoris? Nihil ejusmodi fecit. Quid tandem igitur? Quid dici potest! Vix adduci posses ut crederes, nisi Deus ipse testaretur in sacra Regum historiâ: *Et ille respondit, ait Scriptura 1. Reg. 3. Dominus est, quod bonum est in oculis suis, faciat.* Quasi dicat: supremus est Dominus, ego subditus ejus & mancipium; non decet ut servus contradicat Domino suo. Alerus meus est, ego famulus ejus; famuli est obedire hero suo. Pater meus est, ego filius ejus; convenit ut filius se conformet voluntati parentis sui. Denique Creator meus est, ego Creatura ejus; necessarium est igitur omnino ut ita me ei committam, sicut lutum versatur in manibus figuli, ut quæcumque huic placuerit, formam recipiat, sive currete rota ureus exeat in honorem, sive in contumeliam; ita & me paratum esse oportet, ut vel in oculis omnium luceam, vel in gloria delitescam in tenebris prout ipsi visum fuerit. *Dominus est quod bonum in oculis suis est, faciat.* Ejusmodi responsionem semper habere nos in promptu oportet ad repellentem.

das fortiter cogitationes omnes displicentia, impatientia, iræ, vindictæ, desperationis, quas satanas excitare solet in cordibus nostris, cum quid sinistri atque improvidi accidit in negotiis nostris: cum nuntiatur aut causam in iudicio perditam, aut filium mortuū, aut vineam frigore adustam, aut percussam grandine messem totius anni periisse, aut pestem grassari in pecoribus, aut exundasse mare & omnem circa regionem obruisse, aut ardere passim bella, aut imminere agrorum sterilitatem, aut contagionem ubique serpere & cum sexcenta huiusmodi mala audiuntur, hoc unum ingeminandum est: *Dominus est: quod bonum est in oculis suis faciat.* Quis ego sum ut contradicam Altissimo? vermiculus terræ, pulvis & cinis, imo nihil, audebo ad examen revocare sanctissima divinæ providentiæ consilia, & dicere Deo: *Cur ita facis?*

§. IV.

Josaphatus in afflictione ad Deum confugit.

Alterum exemplum quod hic referatur de sanctissimo rege Josaphato narratur lib. 2. paralip. c. 20. Hic pius princeps, cum ei nuntiatum esset venire contra se Moabitas & Ammonitas, & accolas montis Seiz cum in-

numerabili multitudine de transmarinis & Syriae locis, nequaquam despondit animum, non misit legatos qui cum illis de pace tractarent, sed divinae se totum voluntati commisit, sive Deo placeret probare se, sive sua punire delicta, sive miraculosam sibi de hostibus suis victoriam concedere, magno sanè animo sine majore divinorum consiliorum indagine constituit excipere quidquid Divina providentia ordinasset. Et quamvis non æquo Marte pugnaturus videretur, utpote qui vix decem suorum posset opponere mille viris hostium, progressus est tamen cum exercitu suo, postquam se totum contulisset ad rogandū Deum institutâ publicâ in templo Domini comprecatione, in qua inter cetera his usus est verbis: *Cum ignoremus quid agere debeamus hoc solum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus ad te.* Quasi dicat: Domine Deus noster tanta huc usque nos gubernasti bonitate, tantâ sapientiâ, tantâ felicitate ut merito acquiescere debeamus divinae Majestati tuae, promptisque animis accipere quaecunque accident in posterum; nec enim valemus penetrare consilia tua quæ in præsentis statu concepisti de nobis, utrum hæc eò spectent ut ab imminentibus hostibus affligamur, quaque ratione & quousque; an verò ut hos ipsos

con-

confundas & deleas in conspectu nostro, non obstante omni eorum multitudine ac potentia. Vtrumque æquè tibi facile, atque in promptu est Deus cæli & terræ; tu enim dominaris regnis gentium, in manu tua est fortitudo & potentia &c. In nobis quidem non est tanta fortitudo, ut possimus huic multitudini resistere, sed cum ignoremus quid agere debeamus, ad te confugimus parati ad suscipiendū de manu tua, quidquid tibi placuerit, cum eā tamen fiduciā erga bonitatem tuam infinitam, fore, ut nunquam abicias nos & quidquid id tandem erit, nobis sub tuā ubique tutelā atque curā constitutis sit omninò melius sive vincamur, sive vincamus, vivamus, seu moriamur. Jam verò quid futurum sit ignoramus, & quid in præsentia agere debeamus, sed omnia nostra tuæ fidei, spem omnem atque fiduciam tuæ committimus misericordie, hoc unum habentes residui ut oculos nostros dirigamus ad te. Hac ratione quoscunque rerum casus atque eventus, quæcumque pericula ac incommoda quæcumque persecutiones & afflictiones tam communes quā particulares, consuetas & insolitas oportet recipere de manū Dei in omnibus ad eum confugientes eique nos committentes ad faciendum & patiendum quidquid divinæ circa nos providentiæ placitum fuerit.

§. V.

§. V.

David pulsus à Filio, recurrit ad Deum.

Tertium & maximè memorabile exemplum quod in hanc rem afferri potest suppeditat nobis liber Regum tertius c. 15. Davide rege fugiente in gravissimâ illâ regni sui perturbatione per impium Absalonem excitatâ Hic cum simulatâ humanitate & fraudulentâ benevolentâ populi animos ante occupasset, molitus est etiam regnum Patri suo armatâ manu eripere. Pium regem Hierosolymâ egressum inter fidos regni proceres consequebantur etiam *Levita unusquisque & sacerdotes portantés arcam fœderis Dei* sp̄ salutis & felicitatis populi, quos ut conspexit Rex iussit cum Arcâ redire in urbem, adiungens hæc verba quæ declarabant cor ejus secundum Cor Dei, atque insigni plenum fiducia, animum qualem in ejusmodi occasione posset quis prædere. *Reporta arcam Dei in urbem* (inquit rex ad Sadoc sacerdotem, qui ejus deducendæ curam habebat) *si in venero gratiam in oculis Domini, reducet me & ostendet mihi eâ, faciat quod bonum est corâ se.* O generosum pectus! ô animum inexpugnabilem! ô divinam viri virtutem! qui tam paratus est spoliari regno, quam alius quispiam veli-

men
tatis
essen
verb
men
præst
fatio
quid
mni
regi
cum
clarg
sum
repu
expe
mon
men
proc
impi
riat
dom
navi
num
volu
mici
inter
me?
max

men

mento: qui non magis movetur jacturâ digni-
 tatis, suæ & fortunarum omnium quam si res
 essent non suæ, & nullius momenti. Paucis
 verbis non parva & pauca complexus subli-
 mem docuit philosophiam. Quid enim est,
præsto sum? Nisi paratus sum facere sine excu-
 satione, sine restrictione, sine difficultate,
 quidquid Deus voluerit. Vis Dominator om-
 nium Deus detrahere capiti meo diadema
 regium? vis meo me regno pellere? Vis una-
 cum fortunis omnibus quas mihi hactenus
 elargitus es, tollere etiam vitam meam? *præsto*
sum. Ordina, impera, fac quod libuerit, non
 repugnantem Divinæ voluntati tuæ meam
 experieris. Vis ut revertar in exilium, ad
 montes & speluncas recipiam me passurus fa-
 mem & sitim, omnium expositus insidiis &
 prodicionibus? *præsto sum*. Vis ut barbaram
 impii filii ad mortem me prosequentis expe-
 riar crudelitatem, & victor exterarum virium
 domesticis in ruinis sepeliar? Et cui vitam do-
 navi, meam eripiat? *præsto sum, facias quod bo-
 num est coram se*. Quid posset amplius dici? si
 voluerit Deus ut amici mei omnes mihi ini-
 mici fiant, & quotquot fero inimicos, patiar
 interfectores? ut subditi mei rebellent contra
 me? ut ab iis quos pluribus affeci beneficiis,
 maximas recipiam injurias? *præsto sum*. Si di-
 xerit

xerit mihi : Volo David ut redeas & abscondaris in cavernis petrarum , moreris in speluncis montium, profugus & vagus panem ostiatim colligas, ut pascas modo porcos sicut quondam pavisti oves. Quid præterea jubeat quicquid illi placuerit, *præsto sum* : paratum ad obediendum, alacrem & fidelem in exequendo experietur. Vide ut casus adversos omnes & eventus rerum diversos non hominibus adscribat sed Deo. Non dicit si Absalon mihi coronam detrahat ; si hostes mei occasionem sumant ad incitas me redigendæ ; si adversa fortuna ad pastoritiam me vitam remittat ; sed sine ullo ad creaturas respectu, perinde ac si illæ hac in re nihil possent , ad Deum recurrit, hujus sanctissimæ voluntati se penitus subjicit. *Si autem dixerit, non placeo præsto sum; faciat quod bonum est coram se* Quo significat revera Dei voluntatem omnium esse opificem, hanc ordinare rerum seriem, hanc inchoare omnia, hanc dirigere progressus, hanc moderari exitus , huic res creatas deservire instrumentorum loco ad exequenda consilia ipsius intentumque finem obtinendum. Idem docuere summus Sacerdos Heli, idem Iosaphatus. Nimirum efficax medium, in rebus omnibus veram animi quietem, securam mentis pacem obtinendi. Nam

si Deus est qui hoc aut illud vult facitque,
quis ei se audebit opponere, quis contradice-
re? Non est fortitudo, non est sapientia, non est
potentia contra Dominum. Dubitare non li-
cet quin Deus sic ordinet, quin ille immittat
nobis calamitates publicas, & privatas has il-
lasue afflictiones; proinde de ejus manu cun-
cta sunt suscipienda. Non est malum in mun-
do, peccato duntaxat excepto, quod Deus
non fecerit, ut sæpe testantur prophetae. Quid
igitur conturbamur? quid ultiones cogita-
mus? Cur non dicimus potius cum sanctissi-
mo rege Davide: *si autem dixerit, non places:*
præsto sum, & cum Josaphato: Cum ignoremus,
quid agere debeamus, hoc solum habemus resti-
dui, ut oculos nostros dirigamus ad te. Et
cum Heli pontifice: *Dominus est,*
quod bonum est coram se, facias.

1. Reg. c. 3.

✠(* *)✠

TRACTA-